

Luovien alojen innovaatioportfolio

Työpaja: Raha ja resurssit

30.9.2026

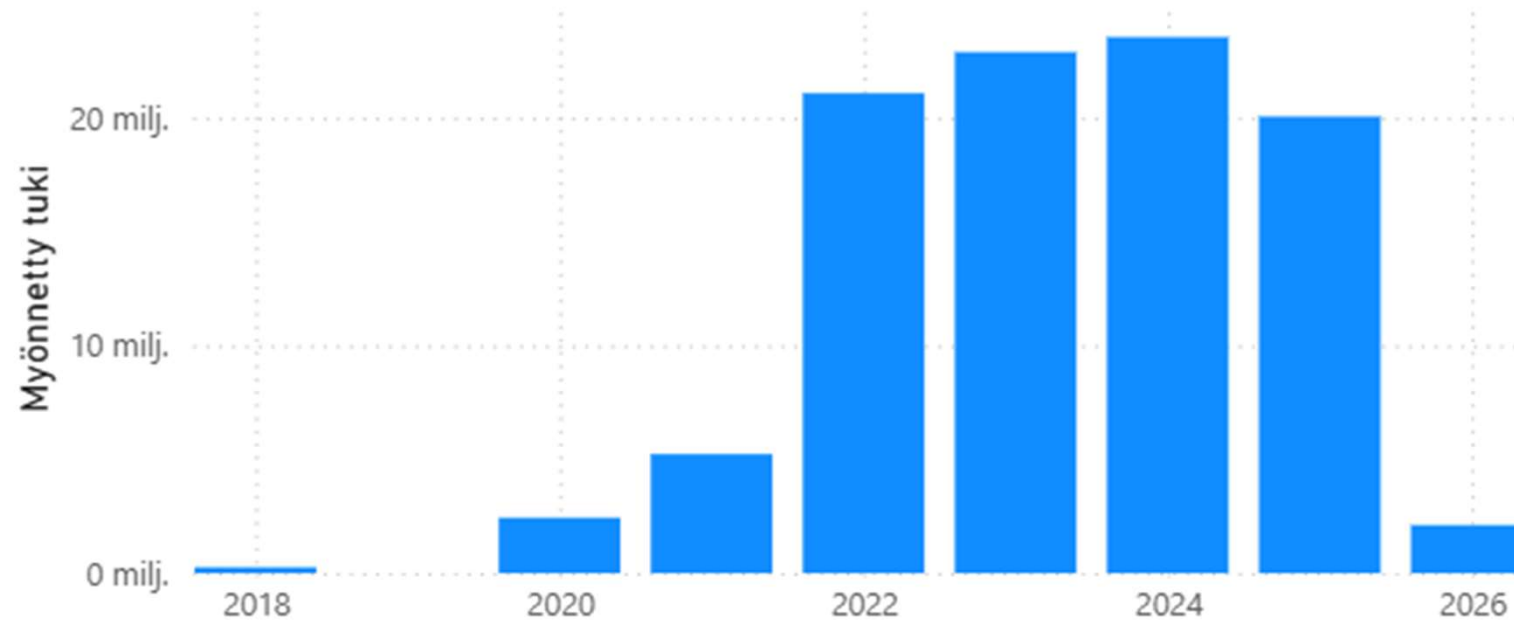
1. Tilannekuva: Missä raha liikkuu Pirkanmaalla?

Lyhyt alustus rahoitusselvityksen tuloksista:

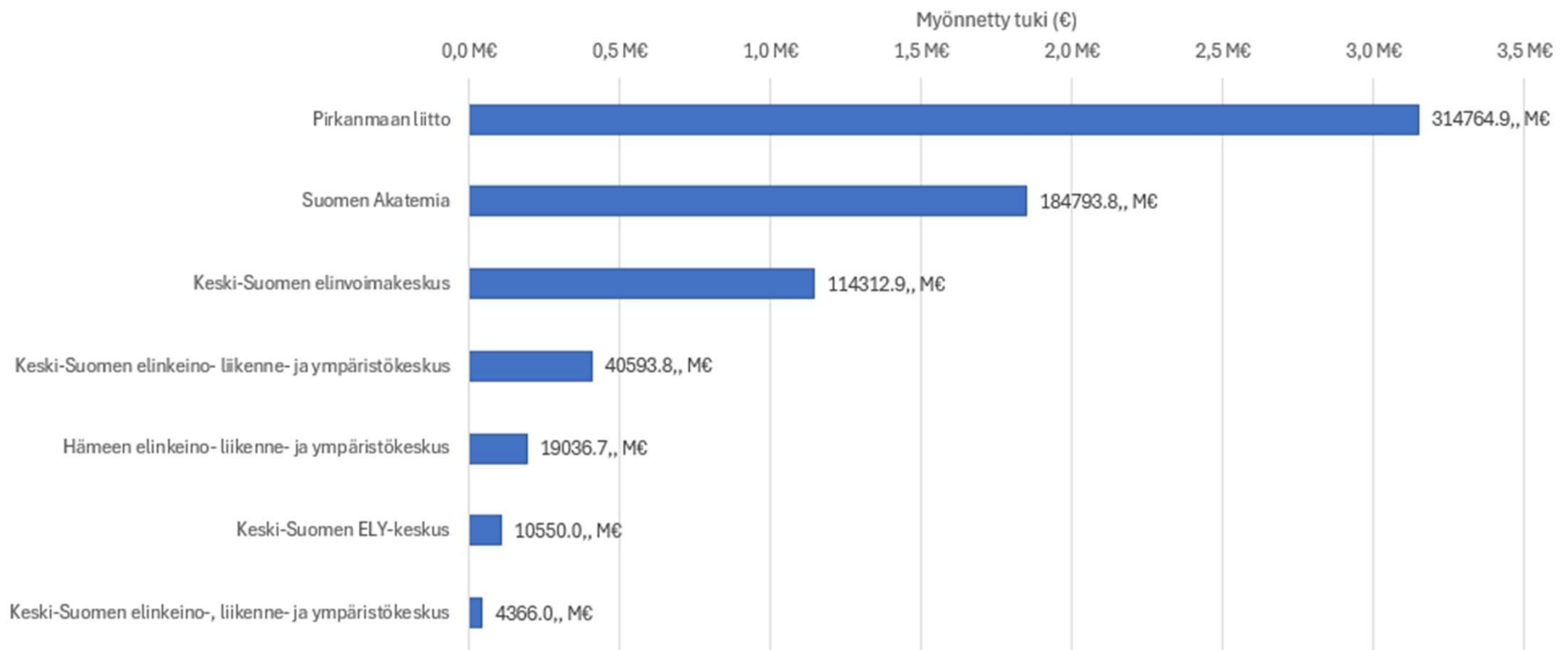
- paljonko luoville aloille kohdistuu kehittämisrahoitusta
- mitkä toimijat ovat aktiivisimpia hakijoita
- mitä instrumentteja käytetään
- (missä näkyvät suurimmat rahoitusaukot)

Luovien alojen rahoitus Pirkanmaalle

Myönnetty tuki päätösvuoden mukaan

Myönnetty tuki rahoittajittain

Esimerkkejä kohdennetuista rahoituksista

Luova Eurooppa

- Hanketukea Suomeen 2021-2025 9,4 milj. €. josta Pirkanmaalle 0,6 milj. € (6%)
- Culture Moves Europe rahoitusta Suomeen noin 0,3 milj. €

Luovien alojen innovaatio-osaamisen ESR+

- 8 hanketta 2024-2028 Pmaa alueella (koordinointi + osatoteutukset)
- suunniteltu rahoitus yhteensä 1,55 milj€

Business Finland

Kun luovat alat määritellään Business Finlandin käyttämän luovan talouden käsitteen mukaisesti (AV, pelit, sisältöalat, muotoilu, kulttuuripalvelut, luovat digitaaliset palvelut), Pirkanmaalle myönnetty Business Finland -rahoitus vuodesta **2022 eteenpäin** on todennäköisesti **10–20 miljoonan euron suuruusluokkaa**

Pelkästään seuraavat erikseen tunnistettavat luovan talouden kokonaisuudet ylittävät:

- AV-tuotantokannustin **≈ 2,8 M€** (2021–2025)
- AV-, peli- ja sisältöalan T&K-hankkeet **≈ 1,5–2,5 M€**
- Peli- ja ohjelmistopohjaiset luovan talouden hankkeet (AI Business, Entertainment, Data Economy - alateemat jne.) useita miljoonia euroja
- Muotoilu-, kulttuuriohjelmisto-, **tapahtuma- ja sisältötoimialojen de minimis- ja T&K-tuet satoja tuhansia euroja**
- Aineisto sisältää myös pelialan, ohjelmistotalouden, muotoilun, kulttuurialan ohjelmatoimistot, AV-alan T&K-hankkeet sekä Business Finlandin luovan talouden teemahankkeet.

Varmistettut toimialan BF-aineistossa

- **58 Kustannustoiminta** (kirjat, lehdet, videopelien kustantaminen) [
- **59 AV- ja musiikkiala** (elokuva, TV, jälkituotanto, musiikki)
- **90 Taide, esittävät taiteet ja tapahtumat** [
- **91 Museot ja kulttuurilaitokset**
- **74110 Teollinen muotoilu ja muotisuunnittelu**
- **74121 Graafinen suunnittelu**
- **74200 Valokuvaustoiminta**
- **74991 Kulttuurialan ohjelmatoimistot**
- **58210 Videopelien kustantaminen**
- osa luovan talouden T&K-hankkeista kuten AI Business, Experience Commerce ja Entertainment

Aineisto: Rahoituksen tietoaineisto BF,
[Rahoitustiedot](#)

Business Finland

- kohdentaa pysyvästi 9 miljoonaa euroa/vuosi luovien alojen TKI-toimintaan ja luovan osaamisen hyödyntämiseen muilla toimialoilla
- tavoitteena on yritysten uudistuminen ja kansainvälinen kilpailuetu
- luovien alojen yrityksille (mm. monistettavat sisällöt: AV, pelit, musiikki, kustannus; luovat palvelut: muotoilu, markkinointi, arkkitehtuuri; tapahtuma-ala)
- Myös muiden toimialojen yrityksille, jos projektissa ostetaan luovaa osaamista
- [Business Finland](#)

• Instrumentit ja ehdot (2025)

- Yrityskohtaiset T&K-projektit: vähimmäisavustus 50 000 €; kokonaiskustannus vähintään 100 000 € (tutkimus) tai 143 000 € (kehitys). Rahoitus muotoutuu BF:n T&K-avustuksena/lainana
- [Co-Creation](#) (valmisteluvaihe tutkimus + yritysysteistyö); Lyhyt (tyypillisesti 4–6 kk) valmistelurahoitus tutkimusorganisaatiolle yhteistyössä yritysten kanssa; tähtää Co-Innovation-konsortion syntyyn
- [Co-Innovation](#) yhteishankkeet (yritykset + tutkimusorganisaatiot): samanaikaiset tutkimus- ja yritys-T&K-osiot
- Yleinen T&K rahoitus; Soveltuu myös luoville yrityksille, kun tavoite on merkittävä kilpailuetu valituilla kansainvälisillä markkinoilla
- [Audiovisuaalisen alan tuotantokannustin](#), Jälkikäteen maksettava 25 % palautus Suomessa syntyneistä hyväksyttävistä kustannuksista; tarkoitettu vahvistamaan AV-tuotantojen kansainvälistä kilpailukykyä ja lisämenoja Suomessa

2. Hankeanatomia: Miten budjetti ja toimenpiteet puhuvat samaa kieltä?

- Budjetointi lähtee liikkeelle hankkeen **konkreettisesta suunnitelmasta**, jonka perusteella lasketaan projektin kustannukset. Kaikki hankkeen toiminnot ja vaaditut voimavarat hinnoitellaan.
- Projektille hyväksytään kustannuksia, jotka syntyvät projektin **kestoaikana**. Projektin kestoajan jälkeen aiheutuneista kustannuksista voidaan joissakin rahoitusinstrumenteissa hyväksyä ainoastaan tilintarkastajan raportista aiheutuneet kustannukset.
- Projektin valmistelusta vastaava yleensä vastaa myös budjetoinnista, taloushenkilöstö toimii teknisenä resurssina ja varmistaa, että budjetointi tapahtuu sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti. (tämä korkeakoulussa, yksityisellä sektorilla esim. ulkopuolinen kirjanpitäjä suositeltavaa)
- **Hakuilmoituksessa** usein määritellään keskeisimmät taloutta koskevat asiat (avustusprosentti, kustannusmalli, omarahoituksen tarve, mahdollisesti myös maksimibudjetti).

TKI-projekti vai avustushakemus/apuraha?

• TKI-projekti

- yhdistetään tutkimusta, kehitystyötä ja innovaatioita, jotta voidaan luoda uusia ratkaisuja, tuotteita tai palveluita
- voi olla hyvin monimuotoinen ja vaihdella pienistä organisaatiokohtaisista kehittämishankkeista suuriin kv-tutkimusprojekteihin
- tavoitteena usein edistää työelämää ja aluekehitystä sekä tuottaa uutta tietoa ja osaamista, joka hyödyttää laajasti yhteiskuntaa
- tehdään tiivistä yhteistyötä eri sidosryhmien, kuten yritysten, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa
- Ulkoinen rahoitus, aina osarahoitusta

• Kulttuurialan avustus

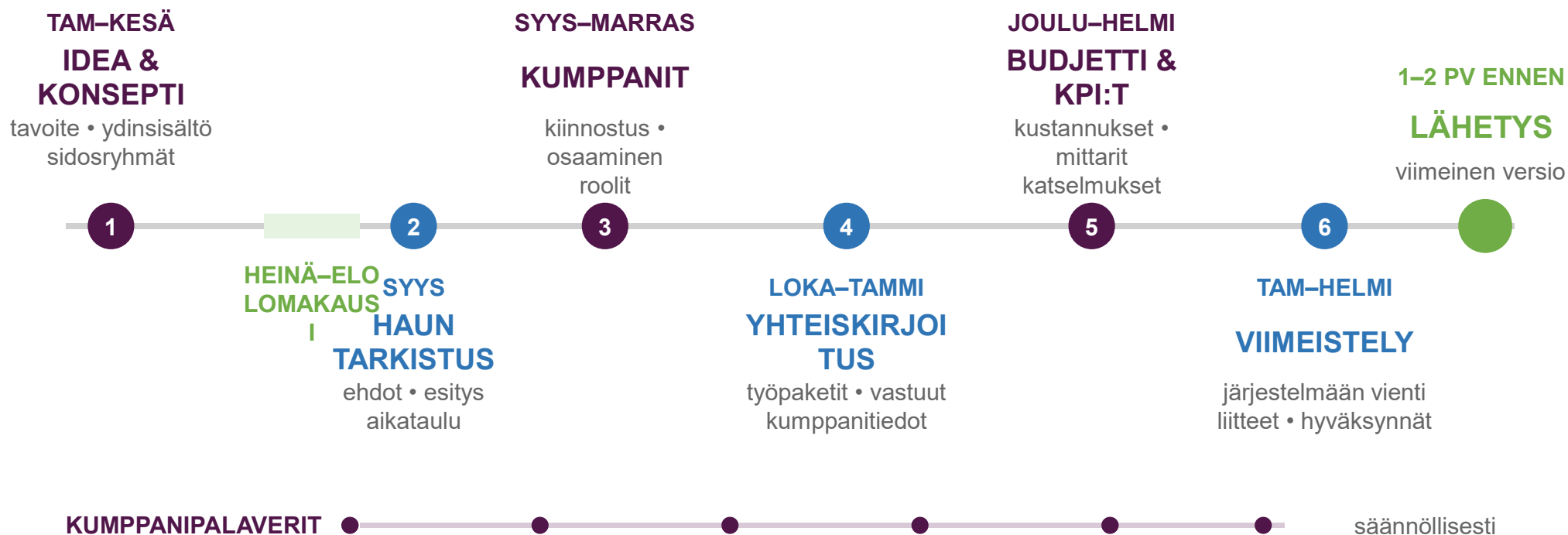
- tukee taiteen ja kulttuurin toimialaa, kulttuurilaitosten toimintaa, taiteellista työtä ja kulttuuriharrastuksia.
- kohderyhmänä taiteilijat, kulttuurialan järjestöt, museot, teatterit, orkesterit, kulttuurilaitokset.
- turvaavat kulttuuriperinnön ja taiteen elinvoimaisuuden.
- Painopisteenä usein kulttuuripalvelujen saavutettavuus, taiteen monimuotoisuus

• Kulttuurialan apuraha

- taloudellista tukea taiteelliseen tai kulttuuriseen työskentelyyn
- yleensä kokonaisrahoitus tiettyyn tarkoitukseen, eikä edellytä omarahoitusosuutta; kattaa elinkustannukset tai projektikulut määräajaksi
- Rahoittajana usein säätiö, TAIKE, kunnat

HANKEHAKEMUKSEN VAIHEET JA AIKATAULUTUS

Valmistelu etenee ideasta yhteiseen viimeistelyyn — lähetä hakemus ennen virallista määräaika.

VIRALLINEN MÄÄRÄAIKA

Hankesuunnittelun logiikkaketju

HANKEVALMISTELUN 6 T MALLI

TAUSTA	TARVE	TAVOITE	TOIMENPITEET	TULOKSET	TULEVAISUUS
- ennakointi; teeman tulevaisuuden näkymät - Aiemmin teemasta tehty (hankkeet mutta myös muu) - Oikea data oman kehittämisidean taustalla, ei pelkkä oletus - Itse tehdyt neuvottelut, kyselyt, kartoitukset - Teemana liittyvät alueelliset, kansalliset, globaalit strategiat, tiekartat tms. - YK; kestävän kehityksen tavoitteet	- miten tarve on em. Vaiheeseen peilaten huomattu ja perusteltu - Mikä on vaikuttavuustarve -> mikä pysyvä muutos pidemmällä aikajänteellä tarvitaan - Mitkä konkreettiset tarpeet hankkeeseen sisältyvät - Kenen tarve on -> kuka on kohderyhmä	- tarpeet kääntyvät tavoitteiksi - Vaikuttavuustavoite - Konkreettiset, vaikuttavuuteen johtavat tavoitteet - Mittarit; millä määrällisillä ja laadullisilla mittareilla tavoitteen saavuttamista voidaan mitata	- konkreettiset teot tavoitteiden saavuttamiseksi - Työpaketit tms. aikataulutettu suunnitelma - Kuka tekee, milloin, mitä, kenelle, mitä siitä syntyy - Keitä tekemiseen tarvitaan, minkälaisille panostuksilla (talon sisältä & ulkopuoliset kumppanit!) - Huomioida kannattaa myös hankkeen hallinnointi, koordinointi, arviointi ja laadunvarmistus, viestintä	- tavoitteet kääntyvät toimenpiteiden kautta tuloksiksi! - Miten mitataan ja todennetaan - Kuka ja kuinka tuloksia hyödynnetään jatkossa (julkisen rahan avoimuusperiaate!)	- Miten tulevaisuus on erilainen hankkeen jälkeen? - Pienikin muutos riittää - on vakuutettava, että tarpeissa ja tavoitteissa esille nostettu tavoite pysyvämmästä muutoksesta on hankkeen toimien myötä mahdollistunut - Pidempi aikajänne - Jos mahdollista, mittarointi

Tavoite, toimenpiteet, resurssit ja aikataulutus

Tavoite; yleisemmästä konkreettiseen...

- Vaikuttavuustavoite -> mikä muuttuu pidemmällä aikajänteellä paremmaksi?
- Vaikutustavoite -> esim. hankkeen aikana työllistyneet, uutta oppineet...
- Tulostavoite -> **hankkeessa syntyneet tuotokset, esim. koulutus, käsikirja...**

Pohdittava myös määrälliset ja laadulliset mittarit; miten todennat että tavoitteet saavutetaan

- Osallistuneiden lukumäärä, työllistyneiden lukumäärä, **työpajojen lukumäärä** yms.
- **Osaamiskartoitus aluksi ja lopuksi, palautteet, arvioinnit** yms.
- Vaikuttavuus; **kyselyt hankeajan jälkeen, tarinat ja polut tulevaan....**

Konkreettinen, aikataulutettu, resursoitu ja realistinen toteutussuunnitelma, esim. työpaketit

- **Kuka tekee**, keitä tarvitaan kumppaneiksi
- Milloin tekee, hankkeen kesto ja toimenpiteiden aikataulutus (esim. GANTT)
- **Mitä tekee**; suunnittelee, järjestää työpajoja, kouluttaa, viestii...
- Ketkä kohderyhmistä osallistuvat mihinkin toimenpiteeseen

Vinkkejä budjetointiin

- **Tarkista aina ensimmäiseksi hakuilmoitus** ja siellä olevat budjetointi koskevat ohjeet, reunaehdot ja esim. liitteiden vaatimukset
- **Noudata kyseisen rahoitusohjelman talousohjeita** (oikea kustannusmalli, tukikelpoisuussäännöt, maksimibudjetit) ja neuvottele rahoittajien kanssa tarpeen mukaan.
- Flat rate- kustannusmalli (esim. ESR+ ja EAKR-rahoitukset)
 - Budjetoidaan henkilökustannukset hakuilmoituksessa mainitun kustannusmallin mukaisesti
 - Lasketaan siis montako tuntia/päivää/kk henkilö tekee töitä hankkeelle
 - Henkilökustannusten kokonaissummasta (useimmiten) 40% lasketaan budjettiin nk. Flat rate- rahaksi, jolla katetaan kaikki muut hankkeen toteutuksesta aiheutuvat kustannukset (matkat, kokouskulut, materiaalit yms.)
- Flat rate- osuutta ei tarvitse rahoittajalle erikseen raportoida, organisaation omat kirjanpitosäännöt toki huomioitava. Budjetointi todellisten kustannusten mukaan, rahoittajan budjettipohjassa olevin kategorioin
- Ota budjetointiin mukaan suunnitteluvaiheessa kaikki tarvittavat sidosryhmät (osatoteuttajat ja oman organisaatiosi taloushenkilöstö).
- **Käytä projektin toimenpiteitä budjetoinnin lähtökohtana**; henkilöiden resurssointi toimenpiteittäin

Vinkit jatkuu:

- Tarkista, että kirjanpidon järjestelmät ovat rahoittajien vaatimusten mukaiset (erillinen kirjanpidon tunniste) .
- Ole mahdollisimman realistinen: kustannusten tulee olla kohtuullisia ja kustannustehokkaita
- Kustannusten tulee aiheutua hankkeen toteuttajille.
- Kustannusten tulee aiheutua hankkeen tukikelpoisuusaikana (toteutusaika voi joskus olla lyhyempi) **valmistelukulut eivät tukikelpoisia**
- Projektin menojen ja tulojen on oltava yhtä suuret.
- Varmista, että kassa kestää hankkeen aloituksen: voit neuvotella myös ennakosta (mahdollista joissain rahoitusinstrumenteissa)

Budjetoinnin haasteita:

- Budjetti ja hankesuunnitelma eivät vastaa toisiaan. Osa toiminnoista puuttuu budjetista tai budjetista löytyy kulueriä, joita ei ole selitetty hankesuunnitelmassa. HUOM. Jos budjetissa vain palkka- ja välillisiä kustannuksia, tällöinkin perusteltava välillisiä kustannuksia hankesuunnitelmassa.
- Tukikelvottomien kulujen huomioimien budjetissa -> välilliset kustannukset kattavat näitä.
- organisaation kannattaa myös varautua kattamaan projektin ns. tukikelvottomiakin kulueriä, esim. laitteiden aiheuttamat kustannukset, niin hankinta- kuin käyttökustannuksetkin
- Vältä ylibudjetointia, henkilöstön työmäärä käy ilmi *suunnitelmasta*. (htkk, %osuus työajasta..)
- Kulut pitää pystyä perustelemaan >tehtäväkuvaukset todella tärkeitä!
- Kulu kirjataan päätoteuttajan tai sen osatoteuttajan kirjanpitoon, jolle kulu aiheutuu (=maksaja) se toteuttaja raportoi kulun, jonka kirjanpidosta se löytyy.
- Jos on monta osatoteuttajaa; talouskäytänteet kirjattava toteuttajien välisiin hankesopimuksiin.

3. Rahoituspolku: Ideasta vaikuttavaksi toiminnaksi

Vaihe 1: Idean jalostaminen (0-6 kk)

Tässä vaiheessa ei vielä rakenneta suurta hanketta, vaan selvitetään:

- onko idealle kysyntää?
- keitä kumppaneita tarvitaan?
- mikä on liiketoiminta- tai vaikuttavuuslogiikka?

Mahdolliset rahoituslähteet:

- kunnan pienet kehittämisavustukset
- säätiöiden valmisteluapurahat
- Leader-rahoitus (maaseutualueilla)
- alueelliset kulttuuriavustukset
- Kuvien kehittämisavustukset soveltuvin osin

Omarahoituksen puutetta voidaan kompensoida:

- omalla työpanoksella
- vapaaehtoistyöllä
- kumppaneiden työajalla
- tilojen ja välineiden vastikkeettomalla käytöllä

Tavoite: konsepti, kumppanit ja ensimmäinen toteutussuunnitelma.

Vaihe 2: Pilotointi (6-18 kk)

Nyt ideaa testataan pienessä mittakaavassa.

Esimerkiksi:

- uusi kulttuurimatkailutuote
- digitaalinen sisältöpalvelu
- yhteisöllinen kulttuurikonsepti
- taide- ja hyvinvointipalvelu

Rahoitus:

- Creademo, Digidemo (AVEK)
- ESR+ pienet kehittämishankkeet
- EAKR kokeilu- ja innovaatiohankkeet
- Leader
- säätiöt
- kuntien kehittämisrahoitus

Tärkeä ajattelutapa:

- Ensimmäiseen vaiheeseen ei haeta miljoonaa euroa vaan näyttöä siitä, että idea toimii.

Omarahoitusta saadaan usein:

- korkeakoulukumppanin kautta
- kunnan kautta
- yhdistyksen omana työnä
- usean organisaation yhteisenä panoksena

Vaihe 3: Kehittämishanke (1-3 vuotta)

Kun pilotista on näyttöä: (tarve todennettu)

- asiakkaita
- käyttäjäpalautetta
- ensimmäisiä kumppaneita

voidaan hakea suurempaa kehittämisrahoitusta.

Tyypilliset instrumentit:

- ESR+ osaamisen kehittäminen
- EAKR innovaatiot
- Interreg
- Creative Europe
- JOTPA (jos kyse osaamisen kehittämisestä)

Tässä vaiheessa kannattaa lähes aina rakentaa konsortio:

- korkeakoulu
- kunta
- alueorganisaatio
- yrityksiä
- kulttuuritoimijoita

Tällöin omarahoitus jakautuu usealle toimijalle

Vaihe 4: Liiketoiminnan tai toiminnan vakiinnuttaminen

Moni hanke epäonnistuu tässä, koska resurssit ei riitä toiminnan ylläpitämiseen hankkeen jälkeen.

Hankkeen aikana pitää jo miettiä:

- kuka maksaa palvelusta hankkeen jälkeen? Tai onko tarpeen jatkua edes samassa muodossa?
- mistä syntyy kassavirta?
- kuka *omistaa* toimintamallin?
- Voiko toimintamallia tms levittää ja tulouttaa siten?

Rahoitus muuttuu vähitellen:

Hankerahoitus → asiakasrahoitus

Omarahoitusosuuden ratkaisuun:

Korkeakouluvetoinen / kaupunkivetoinen hanke, jossa pieni kulttuuritoimija toimii:

- pilottikohteena
 - asiantuntijana
 - yhteistyökumppanina,
- jolloin omarahoitusosuutta ei välttämättä edes tarvita.

Flat rate 40%

- Useimmiten budjetoidaan palkat yksikkökustannusmallilla ja flat rate -osuutta 40%
 - o Henkilöstön työajat suunniteltava entistä tarkemmin hakemusvaiheessa.
 - o Hankehenkilöstö määritellään tehtävänimikkeittäin (henkilöiden nimiä ei saa näkyä budjetissa).
 - o Jos projektisihteerillä/-koordinaattorilla on pelkästään hankehallinnollisia toimia, kustannukset menevät pääsääntöisesti flat rate -osuuteen >> *substanssiosaajien monipuoliset työnkuvat!*
 - o Tehtävänimikkeittäin kirjataan tehtävien sisältökuvaukset, joiden on oltava riittävän informatiivisia, jotta ne kuvaavat esim. työpaketteittain mitä ko. hanketoimija hankkeessa tekee. Huom! Tehtäväkuvausten oltava keskenään riittävän erilaisia.
 - o Ostopalvelut ja vastaavat hankinnat kuvattava hankesuunnitelman sisältöosuudessa siten, että ne tukevat selkeästi hankkeen käytännön toteutusta.
 - o Kuvattava viestinnän resurssointi ja viestintävelvoitteen noudattaminen.
 - o Henkilöt työskentelevät hankkeessa lähtökohtaisesti vähintään 20 % työajastaan. Vain erityisen perustellusta syystä hanketyön osuus voi olla 10-19 % työajasta, esim. tietyn alan asiantuntija osallistuu vain hankkeen yhteen työpakettiin.

Esimerkki flat rate

Periaate

- Todellisen palkan päälle lisätään kiinteä prosentti yleiskuluja hankkeen toteuttamiseksi
- Esimerkki: Palkat 100 000 € + Flat rate 40 % = Kokonaiskustannukset 140 000 €

Edut

- Ei tarvitse kerätä kaikkia välillisiä kuluja
- Kevyempi hallinto
- Ennakointi helpompaa

Haitat

- Jos organisaation todelliset yleiskulut ja toteutukseen menevät kulut suuremmat kuin flat rate, osa jää kattamatta. >> **toimenpiteiden mitoitus realistisesti! Tehdäänkö 5 vai 10 työpajaa, osallistetaanko 50 vai 100 henkilöä?**

Esimerkki todellisiin kustannuksiin perustuva palkkamalli

- Käytössä esimerkiksi osassa Business Finland-, Horizon Europe- ja tutkimushankkeita.

Periaate

- Korvataan toteutunut palkka sivukuluineen.
- Laskenta: Kuukausipalkka + lomapalkkavaraus + sosiaalikulut+ eläkemaksut+ muut työnantajakulut

Edut

- Tarkka ja oikeudenmukainen
- Sopii asiantuntijaorganisaatioille
- Korkeat palkat huomioidaan täysimääräisesti

Haitat

- Vaatii työajanseurannan, haasteita o-a työntekijöiden työaikakokonaisuuden muuttuessa!
- Vaatii palkkatositteet
- Hallinnollisesti raskas

Esimerkki yksikkökustannusmalli

ESR+/EAKR:n yksikkökustannusmalli nykyisin hyvin yleinen EURA 2021-järjestelmässä.

Periaate

- Työntekijälle määritetään tuntihinta tai kuukausiperusteinen kustannus.
- Esimerkki: Tuntihinta 42 €/h, Työtä hankkeessa 600 h= 25 200 €
- Tyypillisesti järjestelmä laskee hinnan organisaation palkkatietojen perusteella. (vertailuluvut esim tietyltä ajanjaksolta, tietyn henkilöstön palkoista ka.)
- Tuntiperusteinen yksikkökustannus lasketaan jakamalla viimeisimmät asiakirjoihin perustuvat vuotuiset bruttotyövoimakustannukset 1720 tunnilla, riippumatta työntekijöiden todellisista vuosittaisista työtunneista.

Edut

- Ei tarvitse raportoida kaikkia palkkalaskelmia
- Tarkastukset helpottuvat

Vähemmän virheriskiä

Haitat

Ei aina vastaa todellista palkkavaihtelua
Uuden henkilön palkka ei välttämättä mahdu laskettuun yksikköhintaan

Mitä eroa?

Palkkakustannusmallit | Rakennerahastot

Todellinen palkkakustannus

- On henkilön toteutunut 12 kk palkka menneeltä ajalta.
- Käytetään vain laskentapohjana.
- Todennetaan palkkalaskelmilla tai henkilöstöhallinnon aineistolla.
- Esimerkiksi asiantuntijan vuotuinen bruttotyövoimakustannus on laskettu toteutuneen palkka-aineiston perusteella

Palkkojen yksikkökustannus

- On tästä toteutuneesta palkasta johdettu tuntihinta.
- EURA laskee hyväksytyn tuntikustannuksen.
- Hankkeelle budjetoidaan ja raportoidaan tunnit × yksikkökustannus.
- Toteutunut kuukausipalkka hankeaikana ei enää vaikuta korvattavaan summaan.

Esimerkki kertakorvaus (lump sum)

- Yleistyy erityisesti pienissä ESR+- ja EAKR-kokeiluissa.

Periaate

- Rahoittaja ei tarkista palkkoja lainkaan.
- Tarkistetaan vain, että sovittu työ tehtiin ja tulos syntyi
- Esimerkki: Koulutusohjelma toteutettu =150 000 € maksetaan riippumatta siitä paljonko palkkoihin meni.

Edut

- Erittäin kevyt hallinto
- Ei työajanseurantaa
- Ei palkkatositteita

Haitat

- Jos kustannukset ylittävät budjetin, ylitys jää toteuttajalle
- Vaatii tarkkaa ennakkobudjetointia ja suunnittelua

JÄLKIHUOMAUTUS: Esim Luovien alojen innovaatio-osaamisen ESR+ 2026 haussa kertakorvaushankkeessa käytetään 7% flatratea, mutta budjettiin voi eritellä mm. matkakustannukset ja ostopalvelut erikseen!

Lump sum

- Lump sum -hankkeessa rahoitusta ei makseta toteutuneiden kustannusten perusteella, vaan ennalta määriteltujen ja hyväksytyjen **tuotosten tai työpakettien valmistumisen perusteella.**

Käytännössä:

- Et raportoi toteutuneita kustannuksia maksatushakemuksessa.
- Et toimita palkka- tai matkalaskuja maksun perusteeksi.
- Rahoittaja tarkistaa, onko sovittu työpaketti tai tuotos toteutunut hyväksytysti.
- Jos tuotos hyväksytään, maksetaan koko kyseisen työpaketin korvaus

Mitä maksatuksessa toimitetaan?

Yleensä:

- väliraportti
 - tuotoskuvaus
 - sovitut materiaalit
 - dokumentaatio tuotoksen valmistumisesta
- Esimerkiksi:
 - osaamismalli
 - koulutusmalli
 - julkaisu
 - verkkosivusto
 - selvitys
 - pilotointiraportti
 - koulutuksen toteutusraportti

Työajanseurannan erot

Malli	Työajanseuranta
Todelliset kustannukset	aina
Yksikkökustannus	lähes aina
Flat rate	palkoille kyllä
Lump sum	usein ei

Laskentaesimerkki:

Asiantuntija:

- kuukausipalkka 4 500 €
- työ hankkeessa 50 %
- työaika 12 kk
- työnantajan sivukulut + lomapalkat yhteensä noin 30 %

1. Todelliset palkkakustannukset

- Palkka hankkeelle: $4\,500\text{ €} \times 12\text{ kk} \times 50\% = 27\,000\text{ €}$
- Sivukulut: $27\,000\text{ €} \times 30\% = 8\,100\text{ €}$
- Hyväksyttävä kustannus: $27\,000\text{ €} + 8\,100\text{ €} = 35\,100\text{ €}$

2. Flat rate 40 % + fiksattu yksikkökustannus

- Todelliset bruttopalkat: 27 000 € + sivukulut (fiksattu! 26.44%, amk-lehtorit esim 20,xx%)
- Flat rate: $34\,138\text{ €} \times 40\% = 13\,655,52\text{ €}$
- Hyväksyttävä kustannus: $34\,138\text{ €} + 13\,655,52\text{ €} = 47\,793,52\text{ €}$

Huomaa, että tässä 13 655 € kattaa:

- ✓ hallinnon
- ✓ ICT-palvelut
- ✓ toimitilat
- ✓ taloushallinnon
- ✓ Esihenkilötyön
- ✓ Hankkeen toimenpiteiden kustannukset

erikseen niitä ei enää budjetoida.

Esimerkki hanke x

- projektipäällikkö 60 %
- TKI-asiantuntija 40 %
- viestintäasiantuntija 20 %
- Todelliset palkat: 72 000 €,
- mutta yksikkökustannukset: 75 000 €
- Flat rate 40 %: 30 000 €
- Hyväksyttävä budjetti: 105 000 €
- Tästä ESR+-tuki 80 %: 84 000 €
- Omarahoitus: 21 000 €

Todellisia palkkoja käytetään yksikkökustannuksen laskemiseen, mutta hankkeelle ei enää raportoida toteutuneita palkkoja samalla tavalla.

Siksi hakemuksessa pitää perustella:

1. mistä todellinen palkka on otettu,
 2. miksi se on tehtävän vaativuustasoon nähden kohtuullinen,
- mutta itse hankkeen kustannusarvio perustuu lopulta **yksikkökustannukseen ja hanketunteihin,** ei tulevien vuosien todelliseen palkkakehitykseen.

Budjettipohjien esimerkit:

- ESR excel
- BF excel
- Luova Eurooppa excel

Rahoitusinstrumentteja

Kansalliset

- [Euroopan sosiaalirahasto ESR+](#)
- [Euroopan aluekehitysrahasto EAKR](#)
- [EUSA-rahoitukset: AMIF](#)
- [Business Finland](#)
- [Maaseuturahasto](#)
- [Suomen Akatemia](#)
- [Työsuojelurahasto](#)
- Säätiöt (tiedejatutkimus.fi)

Kansainväliset

- [Erasmus+](#)
- [Horizon](#)
- [Nordplus](#)
- [Nordforsk](#)
- [CERV](#)
- [Creative Europe](#)
- [Interreg](#)
- [European Defence Funding](#)

Business Finland

- Projektin aloitus, kustannusten seuranta ja raportointi

4. Hankeaihioiden työstö (45 min)

- Tehdään pienryhmät aiemman työpajan aihoiden ympärille.
- Jokainen ryhmä täyttää yhden "rahoituskortin", tukena myös 6T-malli:
- **Aihion nimi**
- **Ongelma**
- **Tavoite**
- **Kohderyhmä**
- **Hankkeen kokoluokka** pieni (20-100 k€), keskisuuri (100-500 k€), suuri (500 k€+)
- **Mahdollinen rahoituskanava**
- **Tarvittavat kumppanit**

**Tuo mukaan oma kehittämistarve/näkökulma
osaksi isompaa kokonaisuutta!**

Teema 1: Osaamisen kehittäminen

- Korostunut tarve yhteiselle rakenteelle, joka kokoaa hajallaan olevan osaamisen, tiedon ja kehittämisen tuen yhteen. Nykytilassa tietoa ja osaamista on olemassa, mutta niiden löytäminen ja hyödyntäminen koetaan vaikeaksi.

Keskeiset tarpeet:

- Yhteinen kokoava taho tai palvelu, joka auttaa löytämään osaajia, tietoa ja yhteistyömahdollisuuksia.
- Osaamisen näkyväksi tekeminen, esimerkiksi osaaja- tai kulttuuripankin avulla.
- TKI- ja hankeosaamisen tuki, kuten hankehaun neuvonta, suunnittelupalvelut ja kirjoitusapu.
- Verkostojen aktivointi ja ylläpito aktiivisen koordinaation kautta.

Tunnistettut haasteet:

- Yhteinen rakenne ja vastuutaho puuttuvat.
- Selvityksiä ja dataa tehdään, mutta niiden muuttaminen käytännön toiminnaksi on vaikeaa.
- Osaaminen ja kehittämismahdollisuudet eivät ole helposti löydettävissä.
- Aiemmat verkostoitumis- ja kehittämisyritykset eivät ole johtaneet pysyviin rakenteisiin.

Teema 1:Ratkaisuehdotukset > hankeideat >rahoitus?

- Nimetään tai perustetaan toimijataho, joka vastaa verkoston koordinoinnista ja kehittämisestä.
- Kehitetään yhteinen palvelu osaajien, hankkeiden, rahoituksen ja yhteistyömahdollisuuksien löytämiseen.
- Luodaan vertaistukea ja käytännön kehittämispalveluja erityisesti luovien yhteisöjen ja pienten toimijoiden tarpeisiin.

Teema 2: Yhteistyö ja verkostot

Yhteistyön näkökulmasta keskeiseksi teemaksi nousi kohtaaminen. Osallistujat kokivat, että yksittäisiä toimijoita ja palveluita on jo olemassa, mutta niiden välinen yhteys on puutteellinen eikä yhteistyötä synny systemaattisesti.

Keskeiset tarpeet

- Matalan kynnyksen kohtaamispaikka tai palvelu, joka kokoaa eri toimijat yhteen.
- Neuvonta ja henkilökohtainen tuki tiedon, rahoituksen ja kumppaneiden löytämiseen.
- Monialaisen osaamisen yhdistäminen sekä luovien alojen kytkeminen muihin toimialoihin.
- Kansalliset ja kansainväliset yhteistyöverkostot.

Tunnistettut haasteet

- Yksi kokoava taho tai järjestelmä puuttuu.
- Rahoitusjärjestelmien koetaan olevan jäykkiä ja suosivan tietynlaisia organisaatioita tai toimijoita.
- Pienempien ja uusien toimijoiden pääsy mukaan verkostoihin ja rahoitukseen on haastavaa.
- Kehittämisessä koetaan olevan liikaa puhetta suhteessa konkreettisiin tekoihin.

Teema 2: Ratkaisuehdotukset > hankeideat > rahoitus?

- Valtakunnallisen yhteistyöverkoston rakentaminen.
- Kulttuuripankin kehittäminen ja laajentaminen.
- Rahoitusta ja yhteistyötä koordinoivan tahon perustaminen tai nimeäminen.

Toimivan verkoston edellytykset

- Selkeät roolit, vastuut, tavoitteet ja aikataulut.
- Sitoutuminen yhteiseen tekemiseen.
- Toimiva tiedonkulku ja avoin päätöksenteko.
- Dialoginen toimintakulttuuri, jossa asioita edistetään yhdessä.
- Riittävästi aikaa yhteistyön rakentamiseen.

Teema 3: Vaikuttavuus

- Vaikuttavuutta käsitelleissä keskusteluissa korostui luovien alojen aseman vahvistaminen tasavertaisena kumppanina muiden toimialojen rinnalla. Osallistujat näkivät, että luovien alojen potentiaalia ei vielä tunnisteta riittävästi päätöksenteossa, kehittämisessä tai innovaatioympäristöissä.

Keskeiset tarpeet

- Luovien alojen roolien, osaamisen ja erityispiirteiden parempi tunnistaminen.
- Tasavertainen asema yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.
- Yhteisiä tiloja ja ympäristöjä, joissa eri alojen toimijat voivat kohdata ja synnyttää uusia avauksia.
- Luovien alojen yhteinen ääni ja edunvalvonta esimerkiksi ekosysteemialustan tai kattojärjestön kautta.

Tunnistettut haasteet

- Luovien alojen osaamista ja vaikutuksia ei tunnisteta riittävästi.
- Ala on pirstaleinen ja koostuu suurelta osin pienistä toimijoista ja yrityksistä.
- Pienten toimijoiden on vaikea päästä mukaan rahoituksiin ja kehittämisrakenteisiin.
- Kaupunkiorganisaatioiden ja muiden toimijoiden rakenteet toimivat siiloissa.
- Luovien alojen yhteisen kielen ja vaikuttavuuden sanoittaminen koetaan vaikeaksi.

Teema 3: Ratkaisuehdotukset > hankeideat > rahoitus?

- Rakennetaan ekosysteemi, jossa jokaisella toimijalla on tunnistettu ja tunnustettu rooli.
- Kehitetään rakenteita, jotka tukevat toimialojen välistä yhteistyötä ja kohtaamisia.
- Vahvistetaan luovien alojen omaa vaikuttavuutta, näkyvyyttä ja yhteistä edustusta.
- Määritellään julkisen sektorin, erityisesti kaupungin, rooli verkoston mahdollistajana ja fasilitoijana.
- Vahvistetaan kulttuurin ja luovien alojen asemaa alueen kehittämisessä ja identiteetin rakentamisessa.

Purku ja seuraavat askeleet

Yhteinen havainto kaikista ekosysteemeistä:

- Kaikkia kolmea ekosysteemiä yhdistää tarve pysyvälle koordinaatiolle, toimijoiden kohtaamisen vahvistamiselle sekä rakenteille, jotka tekevät osaamisesta, yhteistyömahdollisuuksista ja vaikuttamisesta nykyistä näkyvämpää, saavutettavampaa ja systemaattisempaa.
- Jokainen ryhmä esittelee aihionsa ja rahoituskortit
- Muut osallistujat vastaavat kahteen kysymykseen:
 - Minkä rahoitusinstrumentin näkisin tälle?
 - Ketä kumppania tästä vielä puuttuu?
- **Lopetus: Seuraava askel (15 min)**